

LÄÄNERANNA VALLA 2022. AASTA EELARVE LÜHIÜLEVADE

Lääneranna Vallavolikogu kinnitas 10. veebruaril 2022. a määrusega nr 14 Lääneranna valla 2022. aasta eelarve.

Sama määrusega kinnitati 2023. a eelarve koostamiseks kaasava eelarve suuruseks 5000 eurot.

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügituludest, saadud toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevustuludest.

Üksikisiku tulumaksu prognoos 4,1 miljonit eurot moodustab Lääneranna valla põhitegevuse tulude prognoosist 48%. 2021. a laekumine on 3,94 miljonit eurot. 2022. a on prognoositud 4,8 % kasvu võrreldes 2021 aasta täitmisega. Kohalikule omavalitsusele laekub 11,96% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust. Tulumaksu laekumist mõjutavad muutused maksumaksjate arvus, sissetulekute muutus.

Maamaksu laekumine on prognoositud 409 000 €.

Maksutulud kokku **4 545 100 €**.

Tulud kaupade ja teenuste müügist on prognoositud **401 570 €**, mis moodustab 4,7% põhitegevuse tuludest. Tululiikide jaotus on toodud Tabelis 1.

Tabel 1.

Tululiik	2022 a eelarve	2021 a eelarve
320 Riigilõivud ehitus- ja kasutusloa eest	10 000	8 000
322000 Tulu koolitusteenuse osutamisest	37 000	34 000
322020 Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	91 300	78 700
322040 Tasu toitlustamiskuludeks	28 200	28 200
322050 Õppekavavälisest tegevusest saadud tulu	6 600	10 000
322090 Muud tulud haridusalasest tegevusest	2 000	12 350
322100 Raamatukogude tasulised teenused	150	150
322110 Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	52 300	45 300
322120 Muuseumide ja näituste tasulised teenused	2 800	2 800
322140 Lääneranna Teataja reklaami müügi tulud	2 000	2 500
322490 Muud tulud sotsiaalalasest tegevusest	38 450	40 300
322510 Muu elamute ja korterite üür ja rent	16 500	15 000
323100 Tulud metsamajandusest	60 000	0
323290 Tulu muudelt majandusaladelt	14 400	4 900
3233 Üür ja rent	38 870	29 000

Kokku	401 570	301 200
--------------	----------------	----------------

Tasandus- ja toetusfondi tululiikide loetelu summadega on toodud Tabelis 2.

Tabel 2.

	2022 a	2021 a
Tasandusfond	779 923	702 055
Toetusfond	2 403 764	2 347 488
<i>põhikooli kooliõpetajate töøjõukuludeks</i>	<i>1 280 093</i>	<i>1 165 267</i>
<i>gümnaasiumi õpetajate töøjõukuludeks</i>	<i>93 890</i>	<i>71 556</i>
<i>direktorite ja õppealajuh. töøjõukuludeks</i>	<i>79 963</i>	<i>79 963</i>
<i>tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	<i>47 232</i>	<i>54 144</i>
<i>hariduse täiendkoolituseks</i>	<i>9 571</i>	<i>9 571</i>
<i>õppekirjandus</i>	<i>25 319</i>	<i>24 282</i>
<i>koolilõuna</i>	<i>77 350</i>	<i>73 675</i>
<i>kultuurirannitsa toetus</i>	<i>4 694</i>	<i>0</i>
<i>lasteaiaõpetajate töøjõukuludeks</i>	<i>85 498</i>	<i>87 645</i>
<i>puudega lastele abi osutamise toetus</i>	<i>5 078</i>	<i>8 573</i>
<i>huvihariduse ja -tegevuse toetus</i>	<i>93 906</i>	<i>132 802</i>
<i>toimetulekutoetus</i>	<i>147 924</i>	<i>147 537</i>
<i>matusetootus</i>	<i>22 137</i>	<i>22 296</i>
<i>asendus- ja järelhooldusteenuse toetus</i>	<i>19 550</i>	<i>58 219</i>
<i>rahvastikutoimingud</i>	<i>7</i>	<i>406</i>
<i>kohalike teede hoiu toetus</i>	<i>411 552</i>	<i>411 552</i>

Üldhariduskoolide pidamiseks antva toetuse jaotus koolide vahel on toodud Lisas 1.

Tulude real muud toetused tegevuskuludeks on planeeritud 260 749 €

Toetused jagunevad:

Aadressandmete korrastamine	1 000.-
Palgatoetus tantsu- ja koorijuhile	8 987.-
Palgatoetus treenerile	6 930.-
Koolipiima ja –puuvilja toetus	7 950.-
Erasmus+ projektitoetused	112 432.-
Imelised Aastad projektitoetus	4 100.-
Vaimse tervise teenuse toetus	12 000.-
Raamatukogudele raamatute soetamiseks	9 950.-
Energiahinna tõusu leevendusmeede	97 400.-

Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku **3 444 436€**, mis moodustab 40% põhitegevuse tuludest .

Muudes tegevustuludes on prognoositud 164 000€ kaevandamisõiguse ja vee erikasutustasu ning 1 000€ trahvitulu.

Põhitegevuse tulud kokku on **8 556 106 €**.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud koosnevad antavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevuskuludest.

2022. aastal tõuseb alampalk 584.- eurolt 654.- eurole, üldhariduskoolide õpetajate alampalk 1315.- eurolt 1412.- eurole .

Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele on prognoositud summas 428 900 €, toetused tegevuskuludeks summas 82 900 € ja mittesihotstarbelised toetused 122 770€.

Muude tegevuskulude all kajastatakse kogu valla teenistuses olevate isikute tööjõukulud summas 4 781 700 €.

Majandamiskuludeks on planeeritud 2 467 850 € ja muudeks kuludeks 51 000 €.

Põhitegevuse kulud kokku **7 935 120 €**.

Põhitegevuse tulem **620 986 €**.

Põhitegevuse kulude jagunemine tegevusvaldkondade vahel on toodud Tabelis 3.

Tabel 3.

Kood	Nimetus	Summa	Protsent
01	Üldised valitsussektori teenused	1 168 200	14,7
03	Avalik kord ja julgeolek	20 700	0,3
04	Majandus	331 200	4,2
05	Keskkonnakaitse	52 700	0,7
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	317 400	4,0
07	Tervishoid	18 300	0,2
08	Vabaaeg, kultuur ja religioon	1 026 760	12,9
09	Haridus	4 160 790	52,4
10	Sotsiaalne kaitse	839 070	10,6
	Kokku	7 935 120	100%

Üldised valitsussektori teenused

Vallavolikogu kuludeks on planeeritud volikogu ja volikogu komisjoni liikmete tasud, administreerimiskulud ja koolituskulud. Kuludes kajastuvad ka noortevolikogu kulud. Vallavalitsuse eelarve hõlmab Lihula vallamaja ja kolme teeninduskeskuse kulusid.

Valitsussektori võla teenindamine on laenuintresside kulu pankadele.

Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris on tegevuskulude toetused ja liikmemaksud erinevatele asutustele, kuhu vald kuulub:

Eesti Linnade ja Valdade Liit	4 600.-
Pärnumaa Ühistranspordi Keskus	2 500.-
Läänemaa Rannakalanduse Selts	165.-
Kodukant Läänemaa	35.-
Pärnu Lahe Partnerluskogu	1 150.-
Pärnumaa Omavalitsuste Liit	94 200.-
sh. Liikmemaks	13 800.-
Büroo kulud	5 399.-
Ühistegevuste kulud:	
Maakonna identiteet	8 377.-

Arendus- ja turundustegevus 21 159.-
Haridus-, kultuuri- ja sporditegevus 9 814.-
Muud ühistegevused 35 645.-

Avalik kord

Päätetegevuse real on taotluste alusel antavad tegevustoetused MTÜ-dele ja muu avaliku korra real avalikus ruumis asuvate valvekaamerate kulu.

Majandus

Soojamajanduse real kajastuvad Koonga, Lõpe ja Varbla katlamajade igapäevase majandamise kulud.

Maanteetranspordis suunatakse 330 tuhat eurot teede investeeringuteks.
Remonditavad teede nimekiri on lisatud eraldi failiga.

Veetranspordi real kajastub investeeringuna Virtsu kalasadama ujuvkai ja elektritööd.
Turismi real kajastub toetus Terra Maritimale ja Pärnu linnale turismiturunduseks.
Üldmajanduslikud arendusprojektid. Investeeringuna kajastub Koonga külas Ühistöö kinnistule ligipääsutee ja kommunikatsioonidega liitumisega seotud taristu väljaehitamine Selle tegevusala kuludes kajastuvad ka võimaliku väiksemad projekteerimistööd ja planeeringud (sh valla üldplaneering).
Muu majanduse real kajastuvad Lihulas linnas asuva vallale kuuluva majandushoone kulud (Pärna 4a).

Keskkonnakaitse

Jäätmekäitluse kuludeks on avalikelt aladelt prügi koristus ja Lihula jäätmepunkti kulud ning jäätmete kogumisringide ja jäätmete liigiti kogumise arendamise kulud (sh keskkonnateadlikkuse tõstmine). Jäätmete kogumisringide korraldamist ja jäätmete liigiti kogumise arendamist planeeritakse korraldada koostöös KIK-iga, esitades toetuse taotlusi KIK-i erinevatesse toetusmeetmetesse.

Elamu- ja kommunaalmajandus

Veevarustuse real on hajaasustuse programmi kulud.
Tänavavalgustuse real on tänavavalgustuse haldamiskulud.
Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus kuludeks on valla põhitegevuseks mittevajalike hoonete või nende osade ülalpidamiskulud, kalmistute hooldamise kulud, hulkivate loomadega seotud kulud ja haljastuskulud.

Vaba-aeg, kultuur ja religioon

Spordi real on Vatla spordihoone ja ülevallaliste spordiürituste kulud.
Noorsootöö ja noortekeskuse real on Lääneranna Noortekeskuse kulud.
Vaba aja ürituste real on 70 tuhat taotluste alusel jagamiseks projekti- ja tegevustoetusteks. 20 tuhat eurot on ülevallalisteks kultuuriüritusteks.
Raamatukogude real on valla 11 raamatukogu kulud.
Rahvakultuuri real on erinevate kultuuriasutuste kulud. Nende hulgas on ka väiksemaid seltsi- ja külamaju.
Muuseumide real on valla muuseumide kulud.
Ringhäälingu ja kirjastamise kulude real on Lääneranna Teataja väljaandmisega seotud kulud (küljendamine, keeleline toimetamine, trükkimine ja levitamine).
Religiooni- ja muude ühiskonnateenuste real on Lihulas asuva õigeusu kiriku varemete konserveerimise kulud.

Haridus

Üldhariduse asutuste kulud liigitatud lähtudes KOFSi nõudest – kulu sisu.

Nii võivad ühe haridusasutuse kulud olla jaotund kahe-kolme tegevusala vahel (üldhariduskool, gümnaasium, koolieelne lasteasutus, toitlustamine).

Riigi toetusest ja täiendavatest vallaelarvelistest vahenditest on tagatud kõigi valla põhikooli pedagoogide töötasustamine sh gümnaasiumi pedagoogide töötasustamiseks. Kokku lisatakse riigi poolt eraldatud üldhariduskoolide õpetajate palkadeks 85 775 eurot ja üldhariduskoolide juhtimiskuludeks 31 945 eurot.

Hallatavas koolieelses lasteasutuses töötava lasteaiaõpetaja töötasu alammääraks on arvestatud vähemalt 90% ning magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast (2022. aastal 1412 eurot).

Noorte huvihariduse ja –tegevuse real kajastatakse Lihula Muusika- ja Kunstikooli, Lääneranna Spordikooli ning noorte huvihariduse ja –tegevusega seotud kulud, mida jaotatakse vastavalt Lääneranna Vallavolikogu 18.10.2018 määrusele nr 33 „Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute mittetulundusliku tegevuse toetamise kord“ ja iga-aastaselt koostatavale huvihariduse- ja huvitegevuse kavale.

Lihula Muusika- ja Kunstikoolis on arvestatud õpetajate töötasuks 90% üldhariduskooli õpetaja töötasust. Õpetaja koormuseks täistööajaga töötamisel on 24 vahetut õppetundi nädalas.

Hariduse tugiteenused.

Kajastuvad sotsiaalpedagoogide, eripedagoogi tööjõukulud ja sisse ostetavad tugispetsialistide teenused logopeedi psühholoogi, pereteraapia ja supervisiooni tagamiseks vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ja Koolieelse lasteasutuse seaduses kehtestatud tõuetele.

Arvestatud on ka kõikidele õpilastele OPIQ kasutamise võimalustega .

Sotsiaalne kaitse

Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse.

Kuludes sisalduvad puuetega inimeste hooldajatele makstavad toetused vastavalt Lääneranna Vallavolikogu 15.02.2018 määrusele nr 12 „Lääneranna valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ § 15. Hooldajatoetus raske ja sügava puudega laste ja 18-astaste ja vanemate isikutele hoolduse tagamisel. Lisaks sisalduvad eelarves täiendavad toetused vastavalt § 16 Sissetulekutest sõltuvad sotsiaaltoetused kodu kohandamiseks, ravimiteks, prillideks, abivahenditeks jms.

Eakate sotsiaalhoolekandeametuste real on kulud kohatasudeks vastavatesse hoolekandeametustesse.

Muu eakate sotsiaalne kaitse. Kajastuvad koduhooldajate tööjõukulud, sõidukite ülalpidamise kulud, häirenupu teenuse kulud ja erivahendid (kummikindad, des.vahendid, parasiiditõrjevahendid, riided, jalatsid jms).

Võrreldes 2021. aastaga on lisandunud sotsiaaltransporditeenusega seotud kulud vastavalt pilootprojekti „Halduslepingule sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks“, mis on sõlmitud Pärnumaa kohalike omavalitsuste ja Pärnumaa Ühistranspordikeskuse vahel 2020. aasta maikuus. Tuginedes praegusele teenuse kasutamise intensiivsusele on hinnanguline sotsiaaltransporditeenuse maksumus pilootprojekti lõppedes 2022. aasta juunikuust alates on 100 000 eurot (sisaldab käibemaksu)

Asendus- ja järelhooldus. Asendusliku teenusele on suunatud 1 laps.

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse.

Tööjõukuludes on tugiisikutele arvestatud tasud ja maksud. Toetuste liigid vastavalt Lääneranna Vallavolikogu 15.02.2018 määrusele nr 12 „Lääneranna valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ § 9 sünnitoetus, § 10 rantsatoetus, § 11

matusetootetus, § 14. Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetaja toetus (medalite või kiituskirjaga lõpetajad). Ühekordseid toetusi võib maksta lastelaagrite osalustasudeks, prillide, ravimite, arstiteenuste, riiete eest tasumiseks jms. Võib osutada tugiteenuseid puudega või kerge puudega lastele.

Siin kajastatakse ka toetused leibkondadele energiahinna tõusu leevendamiseks.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele sisaldab KOV'i poolt makstavaid toetusi ja valla sotsiaalpindade majandamiskulud.

Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse kuludeks on vastavalt Lääneranna Vallavolikogu 15.02.2018 määrusele nr 12 „Lääneranna valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ § 16 Sissetulekust sõltuv sotsiaaltoetus ja § 12 Tšernobõli AEJ avarii tagajärgede likvideerimisel osalenud isikute toetus

Investeermistegevus

KOFS jaotuse järgi on investeermistegevuse osas toodud nii tulud, kui ka kulud. Nende eraldamiseks kasutatakse märke: sissetulekud plussmärgiga ja väljaminekud miinusmärgiga.

Põhivara müük – valla põhitegevuseks mittevajaliku kinnisvara müügi tulu. Vallavara müüki planeeritakse korteriomandite ja kinnistute osas, mida omavalitsus temale seadusega pandud ülesannete täitmiseks ei vaja. Sellise vara hulka kuuluvad nii tagastatud maatulundusmaad, peremehetu varana arvele võetud elamumaad, päritud varad ja teised põhivarana arvel olevad varad.

Põhivara soetusena on toodud nii omavahenditest planeeritavad investeeringud, projektitoetuse otsuse saanud investeeringud, kui ka need, mille kohta eelarveaastal esitatakse toetuse taotlused. Projektide omaosaluste katteks on planeeritud kasutada 2021. a sõlmitud laenulepingu vahendeid. Juhul kui projekt rahastust ei saa, siis jäävad eelarves täitmata nii tulud kui kulud.

Investeermistegevuse kulud on planeeritud alljärgnevalt:

	EELARVE	TOETUS	OMAOSALUS
PÕHIVARA SOETUS			
Valla teede ehitus	330 000		330 000
Virtsu kalasadama arendamine (ujuvkai ja elektriühendus)	30 000		30 000
EAÕK Lihula kiriku varemete konserveerimine	60 000		60 000
Lihula mõisa peahoone frontooni restaureerimine	70 000	52 556	17 444
Lihula mõisa baltisaksa kultuuriloo ekspositsioon	215 757	161 757	54 000
Lihula mõisa viinaaida renoveerimine	635 000	480 000	155 000
Vatla mõisa remont	35 000	23 742	11 258
Lihula Gümnaasiumi rekonstrueerimine	2 049 000	2 049 000	0
Virtsu koolimaja hoone eskiisprojekti koostamine multifunktsionaalseks kogukonnakeskuseks	20 000		20 000

Eskiisprojekti koostamine Lõpe klubi ja kooli baasil kogukonnakeskuse loomiseks	20 000		20 000
Koonga külas Ühistöö kinnistule ligipääsutee ja kommunikatsioonidega liitumisega seotud taristu väljaehitamine	100 000		100 000
Saulepi seltsimaja katus	6 500		6 500
	3 571 257	2 767 055	804 202
SIHTFIN. PÕHIVARA SOETUSEKS			
POL - Loomade varjupaiga rajamine, Pärnu Päikese Kooli ehitus	55 000	0	55 000
Hajaasustuse programm	100 000	50 000	50 000
	155 000	50 000	105 000
KOKKU	3 726 257	2 817 055	909 202
Riigi toetus teedele (kajastub toetusfondis)			330 000
Muud vahendid (põhitegevuse tulud)			50 000
Muud vahendid (laen)			529 202
KOKKU			909 202

Finantstulusid planeeritakse **100 €** ulatuses ja finantskulusid **47 000 €** ulatuses, mis tuleneb finantskohustuste intresside teenindamisest.

Finantseerimistegevus

KOFSi järgi kuuluvad finantseerimistegevuse osa koosseisu laenude ja kapitalirendi võtmine ning nende tagasimaksmine.

Laenukohustuste summa seisuga 31.12.2021 on 4,88 miljonit eurot.

Likviidsete varade muutus

Aasta lõpu rahaliste vahendite jäägiks kujunes 2 279 449 €, millest 1 500 000€ on saadud toetuse ettemaks ja 565 000€ laenuvahendid. Laenuvahenditest on eelarvesse jagatud 529 200€. 120 916€ suunatakse kulude katteks.

Lisa 1. Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus

	Õpilasi	õpikud	koollõuna	Õpetajate täiendkoolitus	Juhtimiskulud	G õpetajate tööjõukulud	PK õpetajate tööjõukulu
Haridustoetus		25319	77350	9571	79963	93890	1280093
1 õpilane		56,89	173,82	21,51	179,69		3216,31
Koonga Kool	34	1934	5910	731	6110		109355
Kõmsi LAAK	24	1366	4172	516	4313		77192
Lihula Gümnaasium PK	191	10867	33200	4108	34321		614316
Lihula Gümnaasium G	45	2674	8170	1011	8446	93890	
Lõpe Kool	37	2105	6431	796	6649		119004
Metsküla Algkool	19	1081	3303	409	3414		61110
Varbla Kool	48	2731	8343	1032	8625		154383
Virtsu Kool	45	2560	7822	968	8086		144734
KOKKU	443	25319	77350	9571	79963	93890	1280093